

DEJAVNOSTI MARIE SKŁODOWSKA CURIE

Programi mobilnosti in mreženja raziskovalcev

Konferenca OBZORJE 2020 : PRILOŽNOSTI ZA SODELOVANJA

Gospodarska zbornica Slovenije
Ljubljana, 26. september 2016

Dr. Radojka Verčko

DEJAVNOSTI MARIE SKŁODOWSKA CURIE – PROGRAM ZA RAZVOJ ČLOVEŠKIH VIROV

PROGRAM ZA RAZVOJ ČLOVEŠKIH VIROV V ZNANOSTI (sodi v segment „Odlične znanosti“ v Obzorju 2020, skupaj z ERC, FET in RI programi)

PROGRAM, NAMENJEN VSEM ZNANSTVENIM DISCIPLINAM

PROGRAM, NAMENJEN POSAMEZNYM RAZISKOVALCEM

PROGRAM GLOBALNE NARAVE

OMOGOČA RAZISKOVALCEM DOSTOP DO POTREBNIH ZNANJ IN VEŠČIN, MEDNARODNIH IN MESEKTORSKIH IZKUŠENJ (ZA DELO V AKADEMSKI KOT TUDI V NEAKADEMSKI SFERI)

PROGRAM Z RAZVOJNIM POTENCIALOM, VSE OD LETA 1981, ZDRUŽUJE ELEMENTE KONTINUITETE IN VNAŠANJA SPREMEMB

STRATEŠKI CILJI MSCA PROGRAMA KONTINUITETA IN NADGRADNJA

- Podpora razvoju in nadaljnji krepitvi skupnega Evropskega raziskovalnega prostora (ERA);
- Spodbujanje vseh vrst mobilnosti (medsektorske, mednarodne);
- Globalno odpiranje programov, vzpostavljanje dobrih zaposlitvenih in delovnih pogojev za raziskovalce);
- Okrepitev raziskovalne populacije v Evropi, kvalitativno in kvantitativno, spodbujanje vstopanja v znanstvene kariere;

Strategija za razvoj Evrope do leta 2020; Unija inovacij (oktober 2010);
Mladina v gibanju; Agenda za nova znanja in zaposlitve; Zelena knjiga.

STRATEGIJA ZA RAZVOJ EVROPE DO LETA 2020

Strategija za razvoj Evrope do leta 2020 poudarja pomen izobraževanja, raziskovalnega dela in inovacij za trajnostni razvoj, za splošen družben napredek in za gospodarsko rast in za povečanje števila delovnih mest.

Močnejše povezovanje vseh treh sistemov nudi osnovo za povečanje števila raziskovalcev v Evropi, za njihovo večjo odzivnost na družbene probleme in izzive, za globalno kroženje možganov;

Delovni program za leto 2016-17 odraža prizadevanja za:

- povečanje kvalitete raziskovalnega usposabljanja, posebno doktorskega študija;
- usklajenost med spoloma v raziskovalnih karierah;
- privlačne pogoje za zaposlovanje raziskovalcev;
- primerljivost zaposlitvenih pogojev med državami, prost dostop do rezultatov raziskav;
- mednarodno sodelovanje, povezovanje z industrijo.

INSTRUMENTI ZA SPODBUJANJE MOBILNOSTI RAZISKOVALCEV

- Specialni program Dejavnosti/ukrepi Marie Skłodowska Curie);
- Evropsko partnerstvo za raziskovalce (Listina in Kodeks);
- Strategija za razvoj človeških virov v znanosti (priznanje za odličnost);
- Evropski projekt EURAXESS in mreža mobilnostnih centrov;
- MSCA mreža nacionalnih kontaktnih oseb.

STRUKTURA MSCA PROGRAMA ZA LETO 2017

INDIKATIVNI PRORAČUN PROGRAMA....	842.63 MEUR
ITN (Inovativne mreže za raziskovalno usposabljanje).....	430 MEUR
ETN (Evropske mreže za raz. usp.)	370 MEUR
EID (Evropski industrijski doktorat).....	28 MEUR
EJD (Skupni evropski doktorat).....	32 MEUR
IF (Individualni granti)	248.70 MEUR
RISE (Izmenjava raziskovalnih in inovacijskih skupin).....	80.00 MEUR
COFUND (Sofinanciranje nacionalnih, regionalnih in mednarodnih programov usposabljanja	80.00 MEUR
NIGHT (NOČ RAZISKOVALCEV) – naslednji razpis v letu 2018 (predvideno cca 8 MEUR)	

PROGRAM MSCA

- **INOVATIVNE MREŽE ZA USPOSABLJANJE MLADIH RAZISKOVALCEV (ITN- Innovative Training Networks), namenjene inovativnemu doktorskemu usposabljanju v akademskem in tudi neakademskem sektorju;**
- **INDIVIDUALNE ŠTIPENDIJE (IF – Individual Fellowships), namenjene podoktorskemu raziskovalnemu izpopolnjevanju, na osnovi mobilnosti, evropske in globalne;**
- **SOFINANCIRANJE NACIONALNIH/REGIONALNIH/MEDNARODNIH PROGRAMOV (COFUND-Co-financing of National, Regional and International programmes), namenjene doktorskemu in podoktorskemu raziskovalnemu usposabljanju**
- **MEDNARODNO IN MEDSEKTORSKO SODELOVANJE ZA PRENOS ZNANJA**
- **Izmenjava raziskovalnih skupin (RISE- Research and Innovation Staff Exchange)**
- **POSEBNE AKTIVNOSTI – KONFERENCE PREDSEDOVANJA SVETU EU, NOČ RAZISKOVALCEV**

INOVATIVNE MREŽE ZA USPOSABLJANJE RAZISKOVALCEV - ITN

Shema ITN je namenjena usposabljanju nove generacije raziskovalcev, ustvarjalne, podjetniško in inovativno naravnane, na osnovi strukturiranega raziskovalnega dela in doktorskega usposabljanja, pri katerem sodelujejo univerze, raziskovalne organizacije, podjetja in drugi partnerji iz evropskih in tudi drugih držav; spodbuja se mednarodno in medsektorsko sodelovanje, dvojno mentorstvo in sekundiranje;

ETN - Evropske mreže usposabljanja (European Training Networks);

EID - Evropski industrijski doktorat (European Industrial Doctorate);

EJD – Skupni evropski doktorat (European Joint Doctorate, izdaja skupne, dvostranske ali večstranske doktorske izobrazbe, s strani vsaj dveh visokošolskih institucij iz različnih držav).

ITN – INOVATIVNE MREŽE USPOSABLJANJA

- Pomen mentorstva (dvojno pri EID) in skupnega vodenja programa, nadzornega odbora – komplementarna znanja, mreženje, konference, delavnice – skladnost z načeli inovativnega doktorskega usposabljanja (EU Principles of Innovative Doctoral Training) in odprte znanosti (Open Science);
- Priprava osebnega načrta za razvoj kariere (Career Development Plan);
- Pri shemah EID in EJD obvezen vpis v program doktorskega študija;
- Sekundiranje se podpira (do 30% trajanja usposabljanja)
- Projektno trajanje: 48 mesecev
- Finančna struktura obsega postavko za raziskovalca (plača, mobilnostni in družinski dodatek) in institucionalno postavko.

ITN IN INDIVIDUALNE SCHEME MSCA PROGRAMA

OSEBNI NAČRT ZA RAZVOJ ZNANSTVENE KARIERE

- V dogovoru med gostujočim raziskovalcem in njegovim mentorjem, skladno s specifičnimi potrebami raziskovalca (prenosna znanja, multidisciplinarnost, izpostavljenost tako akademski kot podjetniški sferi; širitev okvirov tradicionalnega akademskega usposabljanja, povečanje možnosti za zaposljivost kandidata;
- Opredeljuje dolgoročne in kratkoročne cilje razvoja individualne znanstvene kariere;
- Opredeljuje potrebe po usposabljanju s poudarkom na komplementarnih znanjih (IPR, komunikacijske veščine, etika).

PODOKTORSKO USPOSABLJANJE - INDIVIDUALNE SCHEME

EVROPSKE INDIVIDUALNE ŠTIPENDIJE

Evropske individualne štipendije za razvoj znanstvene kariere (EF)

- (za 12 ali 24 mesecev, na osnovi individualnega projekta raziskovalca, v državi članici EU ali v pridruženi državi, namenjene so vsem raziskovalcem ne glede na njihovo matično državo);

Reintegracijske štipendije (RI-Return and Reintegration Integration Panel)

- (za reintegracijo v evropsko državo po daljši mobilnosti, za vzpostavitev stabilnih pogojev za raziskovalno kariero v Evropi – v DČ ali v PD – za prve stalne zaposlitve v Evropi);

Štipendije za obnovev raziskovalne kariere (CAR-Career Restart Panel);

- (namenjene raziskovalcem, ki vsaj 12 mesecev pred oddajo kandidature niso bili raziskovalno aktivni, npr. starševski dopust);

Štipendije za raziskovalno delo v neakademskem sektorju (SE-Society and Enterprise Panel);

INDIVIDUALNE ŠTIPENDIJE IF

GLOBALNE ŠTIPENDIJE (Global Fellowships) – osnovane na sekundiranju v tretji državi in obvezni enoletni vrnitvi k evropskemu gostitelju, skladno s pravili mobilnosti v državo gostiteljico GF)

Trajanje: 12 – 36 mesecev, sekundiranje lahko traja 3 mesece (pri GF s trajanjem do 18 mesecev) oziroma največ 6 mesecev (pri daljših trajanjih od 18 mesecev);

Sekundiranje lahko poteka v strnjenem časovnem obdobju ali v krajših obdobjih mobilnosti;

Načrt za razvoj kariere – v sodelovanju z mentorjem (ali mentorji) z raziskovalnimi in inovacijskimi cilji in vzporednimi kariernimi zahtevami (pren. znanja, publikacije, udel. na konferencah).

IZMENJAVA RAZISKOVALNIH IN INOVACIJSKIH SKUPIN RISE

SHEMA RISE (Research and Innovation Staff Exchange) spodbuja medsektorsko in mednarodno sodelovanje za izmenjavo znanja in idej med raziskovalno sfero in tržiščem, spodbuja podjetništvo in kreativnost za inovacije, storitve in proizvodne procese;

Sodelujejo akademske in neakademske organizacije iz držav članic EU in iz PD ter tretjih držav, pri skupnih raziskovalnih in inovacijskih projektih; trajanje 48 mesecev, sekundiranja od 1 do 12 mesecev v okviru projektne trajanja;

Izmenjave imajo obliko sekundiranja, konferenc, delavnic, spodbuja se mednarodna in medsektorska menjava članov raziskovalnih skupin (znotraj Evrope se podpira le medsektorska izmenjava);

Izmenjava vključuje raziskovalce (začetnike in izkušene, tehnično in vodilno osebje, sekundiranja znotraj TD in EU ali PD niso možna.

SOFINANCIRANJE – SHEMA COFUND

Shema COFUND (Co-financing of Regional, National and International Programmes) spodbuja odpiranje obstoječih ali na novo vzpostavljenih nacionalnih, regionalnih in mednarodnih programov za interdisciplinarno in medsektorsko ter mednarodno raziskovalno usposabljanje raziskovalcev na vseh stopnjah raziskovalne kariere; 60 mesecev, največ 10 MEUR;

Doktorski programi – omogočanje sodelovanja s partnerskimi organizacijami, tudi iz neakademskega sektorja, za gostiteljstvo ali sekundiranje (za pridobitev prenosnih znanj), raziskovalci morajo biti vpisani na doktorski študij;

Programi individualnega raziskovalnega usposabljanja, za izkušene raziskovalce, mobilnostni kriterij; evropska sredstva le za njihove osnovne plače in za vodenje programa;

Kvalitativno in kvantitativno povečanje ČV v znanosti.

NOČ RAZISKOVALCEV EUROPEAN RESEARCHERS' NIGHT

Shema NIGHT želi približati delo raziskovalcev širši javnosti, povečati osveščenost o pomenu raziskovalnega dela za družbeni napredek, spodbuditi mlade k vstopanju v znanstvene kariere;

Noč raziskovalcev poteka po vsej Evropi enkrat letno, vsak zadnji petek v septembru, v obliki znanstvenih prireditev s praktičnimi poizkusi, okroglimi mizami, simulacijami, tekmovanji, igrami, z obveznim **EVROPSKIM KOTIČKOM**;

Nosilci so institucije iz EU držav ali PD, dogodek ima lahko regionalni, nacionalni ali mednarodni značaj;

Razpis (nazadnje objavljen oktobra 2015) pokriva dveletno obdobje, mogoče je prijaviti dve zaporedni Noči ali le eno, naslednja razpisa bosta v letih 2018 in 2020.

KORISTNE INFORMACIJE

PORTAL ZA RAZISKOVALCE ec.europa.eu/research/participants
DELOVNI PROGRAM MSCA
NAVODILA PRIJAVITELJEM

RAZPISI ZA LETO 2017:

ITN 15. september 2016, prijavni rok 10. januar 2017

IF 11. april 2017, prijavni rok 14. september 2017

RISE 1. december 2016, prijavni rok 5. april 2017

COFUND 5.april 2017, prijavni rok 28. september 2017